

Kansainvälisyssuunnitelma

Koulu: Vaajakosken yhtenäiskoulu

Koulun toimintaympäristö: Olemme Vaajakoskella sijaitseva yhtenäiskoulu, jossa oppilaita on noin 570 ja henkilökuntaa noin 66 (lv. 2026–27). Oppilaat ovat 12–16-vuotiaita, melko tyyppillisen suomalaisen kaupunkilähiön nuoria. Oppilaiden perheiden sosioekonominen tausta on hyvin heterogeenistä, mutta koulussa on hyvin vähän maahanmuuttajataustaisia oppilaita. Koulullamme toimii lisäksi joustavan perusopetuksen pienryhmä sekä sijoitettujen nuorten pienryhmä.

Viime vuosina olemme huolestuneet oppilaiden syrjivän ja rasisenkin puhekulttuurin lisääntymisestä. Lisäksi syrjäytymisvaarassa olevien, alimotivoituneiden oppilaiden määrä on kasvanut. Toivomme, että kansainvälisyystoiminta voisi toimia kouluun kiinnittävänä elementtinä ja motivoida mm. opiskelemaan kieliä. Erityisesti toivomme sen kehittävän oppilaiden kulttuuritietoisuutta ja hyväksyvää, tasa-arvoista suhtautumista kaikkiin ihmisiin.

Koulun kansainvälisen toiminnan tavoitteet

Tavoitteenamme on kasvattaa oppilaat avarakatseisiksi ja kulttuurista moninaisuutta arvostaviksi yksilöiksi ja maailmankansalaisiksi. Koulun kansainvälisen toiminnan avulla koko kouluyhteisö saa taitoja kansainväliseen kanssakäymiseen.

1) Kulttuurisen monimuotoisuuden ymmärtäminen

- Tavoitteena on lisätä oppilaiden tietoa, empatiaa ja kunnioitusta eri kulttuureista tulevia kohtaan. Toivomme, että oppilaat kasvaisivat kunnioittamaan erilaisia näkökulmia ja elämäntapoja ilman ennakkoluuloja.

2) Kielten oppiminen

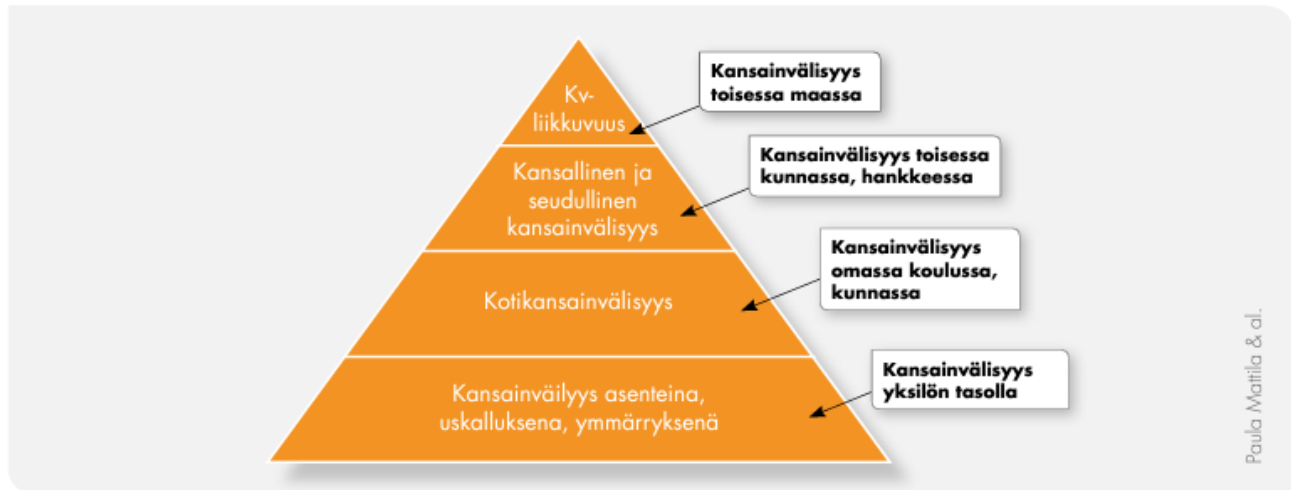
- Tavoitteena on tutustua uusiin kieliin ja kannustaa oppilaita ja henkilökuntaa käyttämään jo olemassa olevaa kielitaitoa rohkeasti.

3) Kansainvälisyystoiminnan vakiinnuttaminen osaksi koulun toimintaa

- Tavoitteena on antaa koko kouluyhteisölle mahdollisuus kansainvälisiin kontakteihin omassa koulussa, Jyväskylässä, Suomessa ja myös ulkomailla.
- Osallistuminen kv-liikkuvuushankkeeseen auttaisi opettajia ja henkilökuntaa saamaan uusia näkökulmia opetukseen ja oppilastyöhön.
- Vaihto-ohjelma mahdollistaa uusien ystävyssuhteiden ja ammatillisten kontaktien luomisen eri puolilta Eurooppaa.

Kansainvälisen toiminnan tasot Vaajakosken yhtenäiskoulussa

Kv-toiminnan suunnittelussa olemme käyttäneet ohjeistuksena Opetushallituksen (Paula Mattila & al.) pyramidia.

1. Kansainvälisyys asenteina, uskalluksena ja ymmärryksenä

Kansainvälisyyden ensimmäinen taso koskee kaikkia kouluyhteisömme jäseniä. Tavoitteena on kiinnostuksen herättäminen ja tietoisuuden lisääminen eri kulttuureista ja ihmisistä, sekä monipuolisen kielitaidon tärkeyden ymmärtäminen.

Kouluun pyritään luomaan turvallinen ja luottamuksellinen ilmapiiri. Koulussa on käytössä Jyväskylän kaupungin perusopetuksen väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän vastainen toimintamalli.

Koulussamme painottuvat ympäristöasiat. Kuudennen luokan oppilaiden monialaiset oppimiskokonaisuudet liittyvät Agenda2030:n kestävä kehitys tavoitteisiin. Muillakin luokka-asteilla nimenomaan monialaiset oppimiskokonaisuudet on liitetty Agenda2030-tavoitteisiin. Tänä vuonna Jyväskylän yliopiston OKL:n opiskelijat järjestävät viidennen ja seitsemännen luokan oppilaille GutsyGo – Sisukas koulu -yhteisömenetelmäprojektin, joka painottaa oppilaiden osallisuutta: <https://gutsygo.fi/>

Meillä toimii myös aktiivinen ruokalatoimikunta, joka pyrkii lisäämään oppilaiden tietoisuutta mm. ruokahävikistä. Ruokalatoimikunta voi järjestää myös tapakasvatukseen ja kansainvälisyyteen liittyviä teemapäiviä (esimerkiksi Hyvää ruokahalua! -toivotukset eri kielillä koulun ruokalassa).

Harjoittelemme myös tunnetaitoja luokanohjaajan tunneilla, erityisesti empatiataitojen harjoittelu on ollut aktiivista.

2. Kotikansainvälisyys

Kotikansainvälisyys tuo maailman omaan kouluunne. Oppilaamme opiskelevat englantia ja ruotsia, osa valinnaiskielinä saksaa ja espanjaa. Tavoitteena on, että koulussa arvostetaan kaikkia opiskeltavia ja oppilaiden käyttämiä kieliä. Suositulla Cooking in English -kurssilla rohkaistaan oppilaita käyttämään englantia käytännön tilanteessa. Ruotsinopettajat suunnittelevat Pohjoismaat-viikkoa, joka suunnataan kaikille luokka-asteille.

Kansainvälisyys näkyy myös muissa oppiaineissa. Esimerkiksi historian, yhteiskuntaopin, äidinkielen ja taideaineiden opetuksessa käsitellään kansainvälisyyteen liittyviä teemoja ja kehitetään oppilaiden tietoja ja taitoja.

Teemme satunnaisesti yhteistyötä myös Jyväskylän yliopiston kanssa, josta ulkomaisia opiskelijoita on käynyt kertomassa omasta maastaan ja kulttuuristaan sekä myös tekemässä tutkimusta.

Kansainvälisyyttä toteutetaan myös päivänavauksissa sekä erilaisissa vuosittain toistuvissa teemapäivissä tai -pajoissa (mm. Euroopan vieraiden kielten päivä, Lucia-juhla, SPR:n nälkäpäiväkeräys)

Tieto- ja viestintätekniikka hyödynnämme luontevasti koulun ulkopuolelle: mm. videopuhelut ja oppilaiden sähköiset tervehdykset yhteistyöoppilaitokseemme Saksassa ovat olleet jo käytössä. Oppilaita on tulossa Saksasta myös tammikuussa 2027, joten uudet oppilaatkin pääsevät keskustelemaan virtuaalisesti saksalaisten kanssa jo ennen heidän tuloaan Vaajakoskelle.

3. Kansallinen kansainvälisyys

Osallistuimme Rauhankasvatusinstituutin hallinnoimaan GloBe-hankkeeseen (Global Learning for Sense of Belonging) lukuvuonna 2022–23. Hankkeeseen osallistui opettajia, jotka kansainvälisessä yhteistyössä loivat Agenda2030-tavoitteisiin kytkeytyviä projekteja eri ikäluokille. Lukuvuonna 2025–26 osa opettajista osallistuu Rauhankasvatusinstituutin Co-Globe-jatkohankkeeseen. Hanke päättyy syksyllä 2026.

Kestävä kehitys -aiheisesta monialaisesta oppimiskokonaisuudesta on muotoutunut vuosittain järjestettävä projekti seitsemänsille luokille GloBe-hankkeen seurauksena. Jo edellisenä lukuvuoden aikana projekti kaventui Tasa-arvo ja ihmisoikeudet -aiheiseksi, jotta voisimme vaikuttaa ennaltaehkäisevästi koulussamme nopeasti lisääntyneeseen ennakoluuloiseen ja syrjivään puheeseen ja toimintaan. Projektiin osallistui myös Jyväskylän yliopiston kansainvälisiä maisteriopiskelijoita, jotka pitivät ihmisoikeusaiheisen alustustunnin kullekin seitsemännelle luokalle. Lisäksi oppitunteja kävivät pitämässä mm. Plan International -järjestön edustajat.

Yhdeksänsien luokkien Hyvä kiertoon –aiheinen monialainen oppimiskokonaisuus perustuu myös Agenda2030-tavoitteisiin. Projektiviikon aikana oppilaat etsivät pienissä ryhmissä itselleen työpaikan joko kotoa tai ulkopuoliselta työnantajalta ja toimittavat päivästä saamansa palkkion johonkin itse valitsemaansa hyväntekeväisyyskohteeseen. Hyvä kiertoon -projekti voisi olla sellainen työskentelytapa, jonka toivomme pystyvämme tulevaisuudessa yhdistämään myös kansainväliseen yhteistoimintaan.

4. Kansainvälinen liikkuvuus

Opiskelijaliikkuvuushankkeeseen osallistuimme edellisen lukuvuoden aikana ensimmäisen kerran. Maaliskuussa ryhmä oppilaita matkusti Singeniin, Saksaan, kumppanikouluumme Zeppelin-Realschuleen kahden valvojaopettajan kanssa. Syksyllä 2026 matkan tekee uusi oppilasryhmä ja toivomme matkoista tulevan osa koulumme toimintaa. Toivomme myös voivamme laajentaa vierailuja myös muihin eurooppalaisiin kouluihin. Keväällä 2026 myös viisi henkilökunnan edustajaa osallistui työvarjostusliikkuvuusmatkalle Sintraan, Portugaliin. Olemme myös vastaanottaneet opettajia Viana do Castelosta, niin ikään Portugalista, ja meidät on jo toivotettu tervetulleiksi vierailulle heidän kouluunsa.

Kansainvälisen liikkuvuuden myötä oppilaat saavat mahdollisuuden tutustua eri kulttuureihin ja tapoihin kohdemaassa, mikä lisää heidän ymmärrystään ja arvostustaan monimuotoisuutta kohtaan. Vierailu vaihtokoulussa parantaa niin oppilaiden kuin henkilökunnan kielitaitoa käytännön tilanteissa. Uuteen ympäristöön sopeutuminen – ja vieläpä vieraalla kielellä – kehittää oppilaiden itsenäisyyttä ja kykyä selviytyä erilaisissa tilanteissa. Kansainväliset kokemukset tarjoavat mahdollisuuden luoda kontakteja ja ystävyysuhteita eri puolilta maailmaa, mikä voi avata uusia mahdollisuuksia myöhemmin elämässä. Varjostusvierailulla henkilökunnan edustajat pääsevät tutustumaan vaihtojen myötä erilaisiin tapoihin tehdä asioita ja mahdollisesti rohkaistuvat kokeilemaan erilaisia menetelmiä omassa työssään.

Kansainvälisen toiminnan kehittäminen ja seuranta

Rehtori Tuija Kinnunen vastaa kansainvälisestä toiminnasta, mutta koulussamme toimii myös aktiivinen kansainvälisyystiimi, joka kokoontuu säännöllisesti.

Yhtenä tiimin tehtävistä on varmistaa, että oppilaat saavat monipuolista tietoa ja taitoja kansainvälisyyteen liittyen. Autamme myös järjestämään tapahtumia ja aktiviteetteja, jotka edistävät oppilaiden ja opettajien ymmärrystä ja arvostusta eri kulttuureista. Huolehdimme myös siitä, että tapahtumien ja toimintojen tuotokset jaetaan koko kouluyhteisölle esimerkiksi koulun Instagram-sivuilla. Rakennamme ja ylläpidämme suhteita kansainvälisiin kumppanikouluihin ja organisaatioihin.

Toivomme, että pääsemme lähitulevaisuudessa edelleen järjestämään oppilaiden ja opettajien osallistumista Erasmus+ -oppilasvaihto-ohjelmaan.

Tiimissä toimivat lukuvuonna 2026–2027: *Heidi Vaattovaara (tiimin vetäjä), Teppo Lahti, Mikko Laitinen, Tuukka Mäkinen, Anna-Kaisa Nisonen ja Lea Salmelainen.*